

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๙๗ /๒๕๕๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมเกี่ยวกับการสอบ
คัดเลือกลูกจ้างและหลักเกณฑ์การสอบคัดเลือก

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม ประเภทผู้แทนเกษตรกร มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมเพื่อขอหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกลูกจ้างตามโครงการปรับโครงสร้างหนี้ สาขาจังหวัดสงขลา และสาขาจังหวัด นครศรีธรรมราช หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ และสำเนาการเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดังกล่าว

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมมีหนังสือ ที่ กพก. ๐๑๐๐/๗๘๖ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อุทธรณ์ ขี้แจงดังนี้

๑. ข้อมูลที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมจัดส่งให้นั้นเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกำหนดไว้ว่าหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ ดังนั้น สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมจึงยังไม่สามารถจัดส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้กับผู้อุทธรณ์ได้ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมจะจัดส่งข้อมูลให้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลแล้วเท่านั้น และเป็นหน้าที่ของผู้ร้องเป็นผู้ดำเนินการขอความยินยอมเอง

๒. ข้อมูลสำเนาการเบิกจ่ายงบประมาณ เป็นข้อมูลที่ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายที่จะต้องเปิดเผยข้อมูลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นเอกสิทธิ์ของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมในการเปิดเผยข้อมูล

๓. กรณีที่มีผู้ร้องเรียนเรื่องการสอบคัดเลือกลูกจ้างตามโครงการปรับโครงสร้างหนี้ นั้นสามารถดำเนินการได้ ๒ ทาง คือ

๓.๑ ผู้สมัครสอบซึ่งได้รับความเสียหายเป็นผู้ร้องต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรม โดยตรงเพื่อให้ดำเนินการสอบสวนหาผู้กระทำผิด

๓.๒ ผู้สมัครสอบซึ่งได้รับความเสียหายร้องเรียนผ่านผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรมที่มาจากผู้แทนเกษตรกร โดยผู้อุทธรณ์สามารถนำเรื่องร้องเรียนดังกล่าวส่งให้

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗ /๒๕๕๔

เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสอบสวนตามระเบียบและขั้นตอนปฏิบัติเพื่อนำตัวผู้กระทำผิด มาลงโทษ

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงนายกรัฐมนตรีอุทธรณ์คำสั่งที่มีให้เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ บังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เพื่อขอหนังสือแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบคัดเลือกลูกจ้างตามโครงการปรับโครงสร้างหนี้ สาขาจังหวัดสงขลา และสาขาจังหวัด นครศรีธรรมราช หลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ และสำเนาการเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดังกล่าว แต่ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรปฏิเสธการเปิดเผย ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กพก ๐๑๐๐/ ๑๓๗๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ ชี้แจงว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเป็นหน่วยงานรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือเกษตรกร ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ โดย มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า กองทุนไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและ รายรับของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ประกอบกับกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรก็ได้เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็ได้มีบทบัญญัติให้นำพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใช้บังคับ การดำเนินการของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรมีได้อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น จากข้อเท็จจริงประกอบกฎหมายดังกล่าวข้างต้นสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา เกษตรกรไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลตามที่ผู้อุทธรณ์มีคำขอมาได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและ การบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์เรื่องนี้ม่ประเด็นต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า สำนักงานกองทุน ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้นิยามความหมายของคำว่า “หน่วยงาน ของรัฐ” ไว้ว่า หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ว่า หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจึงมีลักษณะเป็น หน่วยงานอิสระของรัฐที่จัดตั้งตามกฎหมายตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗/๒๕๕๔

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัยเบื้องต้นต่อไปว่าผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่ปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้กำหนดสิทธิหน้าที่ระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการ เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันย่อมเป็นไปตามระบบบริหารราชการแผ่นดินหรือเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ กรณีนี้ผู้อุทธรณ์เป็นกรรมการในคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ประเภทผู้แทนเกษตรกร ผู้อุทธรณ์จึงเป็นผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐและการดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารของผู้อุทธรณ์ในกรณีนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานภายในของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ผู้อุทธรณ์จึงควรใช้อำนาจของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลตามอุทธรณ์ดังกล่าวเพราะสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จึงเห็นว่าผู้อุทธรณ์มิใช่ประชาชนหรือเอกชนที่จะเป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๙๗ /๒๕๕๔

นายฮึกหาญ โทมระศักดิ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์